

Informatiepunt Chroom-6 Defensie

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Informatiepunt Chroom-6. Dit informatiepunt is ingericht door Defensie maar staat onder beheer van het CAOP en is daarmee onafhankelijk. Het CAOP is een onafhankelijk kennis- en dienstencentrum op het gebied van arbeidszaken.

Contact

- www.informatiepuntchroom6.nl
- infoc6&carc@caop.nl
- 070 376 5476
(ma t/m vrij 09.00-17.00 uur)

Nieuwsbrief #5 Mei_2021

Inhoud

Inleiding	p.3
Uitkeringsregeling chroom-6 aangepast	p.6
Resultaten onderzoek chroom-6 niet-POMS-locaties bekend	p.8
Nazorg: Waar kunt u terecht?	p.10
Hoe nu verder?	p.13

Informatiepunt
Chroom-6
Defensie

Inleiding

Afzender: Defensie

Het onderzoek van het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) naar chroom-6 op alle niet-POMS-locaties van Defensie is inmiddels afgerond. In deze nieuwsbrief leest u over de resultaten en conclusies en de gevolgen voor de Uitkeringsregeling. Deze inleiding helpt u bij het lezen van de nieuwsbrief. Hierin staan het verloop van het onderzoek en de inhoud van deze nieuwsbrief op een rij.

Aanleiding onderzoek

In 2014 kreeg Defensie een aantal meldingen van (oud-)defensie medewerkers die vermoedden ziek te zijn geworden door het werken met chroom-6 en CARC (chemical agent resistant coating). Hierbij zaten ook oud-medewerkers van voormalige Amerikaanse opslagplaatsen: de POMS-locaties. Veel mensen maakten zich zorgen over hun gezondheid. Defensie liet daarom

het onafhankelijke onderzoeksinstituut RIVM onderzoek doen naar chroom-6 en CARC op de POMS-locaties. Defensie liet daarnaast onderzoek doen naar chroom-6 op alle niet-POMS-locaties van Defensie.

Het onderzoek is begeleid door een zogeheten paritaire commissie. Hierin zitten vertegenwoordigers van de vakbonden, Defensie, een onafhankelijk wetenschappelijk expert en een onafhankelijke communicatiedeskundige. De commissie heeft een onafhankelijke voorzitter, de heer R.L. Vreeman.

Drie deelonderzoeken

Het RIVM heeft wetenschappelijk onderzocht in hoeverre (oud-)medewerkers zijn blootgesteld aan chroom-6 in verf en CARC. Ook is het effect onderzocht op de gezondheid van (oud-)medewerkers. Het onderzoek bestaat uit drie deelonderzoeken:

- Chroom-6 onderzoek op POMS-locaties
- CARC-onderzoek op POMS-locaties
- Chroom-6 onderzoek op alle niet-POMS-locaties

Informatiepunt Chroom-6 Defensie

Status onderzoek

In juni 2018 was het eerste deelonderzoek, naar chroom-6 op de POMS-locaties klaar. Het tweede deelonderzoek, naar CARC op de POMS-locaties, is in april 2020 afgerond. Toen zijn ook de resultaten gepresenteerd van de aanvullende onderzoeken die er in de loop van de tijd bij zijn gekomen:

- Een actualisatie van de lijst met ziekten en aandoeningen die door chroom-6 kunnen worden veroorzaakt (naar aanleiding van nieuw beschikbare wetenschappelijke inzichten);
- De resultaten van de verkenning naar de haalbaarheid van een epidemiologisch onderzoek;
- Het advies van het deskundigenberaad over een aanvullende zorgvoorziening: het Persoonlijk Gezondheidskundig Consult (PGC).

Meer informatie over deze onderzoeken en resultaten staat op www.informatiepuntchroom6.nl.

Na afronding van het eerste deelonderzoek is het RIVM verder gegaan met het derde deelonderzoek: naar chroom-6 op alle niet-POMS-locaties van Defensie. In eerdere nieuwsbrieven heeft u kunnen lezen over de voortgang van dit

onderzoek. Inmiddels zijn de resultaten van dit onderzoek bekend. Verderop in deze nieuwsbrief leest u hier meer over. Het RIVM licht kort toe hoe het onderzoek is uitgevoerd, wat het heeft opgeleverd en waar u terecht kunt voor bijvoorbeeld het onderzoeksrapport en een video over de resultaten.

Uitkeringsregeling

Na het eerste deelonderzoek concludeerde het RIVM dat werknemers op de POMS blootgesteld kunnen zijn aan chroom-6. Een andere conclusie was dat Defensie in het verleden heeft verzuimd om deze mensen voldoende te beschermen. Hierdoor kunnen zij ziek kunnen zijn geworden of nog worden.

Om zoveel mogelijk recht te doen aan het leed van (oud-)medewerkers, stelden de vakbonden en Defensie een collectieve regeling op: de Regeling Uitkering Chroom-6 Defensie (Uitkeringsregeling). De resultaten van het wetenschappelijke onderzoek van het RIVM vormden hiervoor de basis.

Die Uitkeringsregeling is nu op basis van de resultaten van het onderzoek naar chroom-6 op alle niet-POMS-locaties iets aangepast. Dit is gebeurd in overleg met de vakbonden. Defensie vertelt hier in een artikel meer over.

Nazorg

Defensie heeft een groot aantal maatregelen getroffen voor de nazorg voor (oud-)medewerkers die mogelijk zijn blootgesteld aan chroom-6 en hun nabestaanden. Uitgangspunt is dat de zorg wordt geboden waar behoefte aan is. Zo kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van een Persoonlijk Gezondheidskundig Consult (PGC). Dit bestaat uit één of meerdere gesprekken

met een ervaren arbeidshygiënist, ondersteund door een arts van de Polikliniek Mens en Arbeid van het Universitair Medisch Centrum Amsterdam. Meer over het PGC, bijvoorbeeld wanneer u in aanmerking komt en hoe u een consult aanvraagt, leest u in het artikel over de nazorg.

Tot slot kunt u in het laatste artikel lezen: hoe nu verder? U vindt alle informatie ook terug op

www.informatiepuntchroom6.nl. ■

Uitkeringsregeling chroom-6 aangepast

Afzender: Defensie

In 2018 trad de Regeling uitkering chroom-6 (Uitkeringsregeling) in werking. Deze is opgesteld in overleg met de bonden op basis van de resultaten van het RIVM-onderzoek op de POMS-locaties van Defensie. De Uitkeringsregeling is nu aangepast op basis van de resultaten van het onderzoek naar chroom-6 op alle niet-POMS-locaties.

Zo kunnen nu ook (oud-)medewerkers van alle niet-POMS-locaties en hun nabestaanden een aanvraag indienen voor de regeling. Daarnaast zijn twee aanpassingen gedaan die er voor kunnen zorgen dat een nabetaling aan POMS-medewerkers moet worden gedaan. In dit artikel leest u hier meer over.

Twee aanpassingen

Bedragen directe blootstelling gelijkgetrokken

Het RIVM heeft verschillende blootstellingsgroepen onderscheiden. Eén hiervan is de groep van de (mogelijke) directe blootstelling. Voor de POMS-locaties was het voor het RIVM mogelijk om binnen deze groep een indeling te maken op basis van functies (categorie A, B of C). Voor de andere Defensielocaties lukte dat niet. Daarom zijn ook voor de POMS-medewerkers de bedragen voor de verschillende categorieën gelijkgetrokken. Voor iedereen in de groep van (mogelijke) directe blootstelling wordt nu uitgegaan van het bedrag dat hoort bij de hoogste blootstelling. Dit betekent dat een aantal POMS-medewerkers een nabetaling zal ontvangen. (Oud-)medewerkers die hiervoor in aanmerking komen, ontvangen hier bericht over.

Aanpassing latentietijd COPD

Ook is de latentietijd voor COPD aangepast. Dat is de tijd die zit tussen de laatste blootstelling aan chroom-6 en het krijgen van COPD. Die tijd is verruimd. Dit kan in een enkel geval betekenen dat een (oud-)medewerker toch in aanmerking komt voor een uitkering op basis van de Uitkeringsregeling. Er wordt dan een nabetaling gedaan. (Oud-)medewerkers voor wie dit zo is, ontvangen hier vanzelf bericht over.

De uitkering

De Uitkeringsregeling blijft verder gelijk. De hoogte van de uitkering hangt af van:

- De functie of de werkzaamheden;
- De duur van de blootstelling aan chroom-6 tijdens de werkzaamheden;
- De aandoening.

De uitkering bestaat uit twee delen:

- Een immaterieel deel, vergelijkbaar met smartengeld;
- Een materieel deel, vergelijkbaar met kostenvergoeding.

Het smartengeldbedrag varieert van € 5.000,- tot € 40.000,-. De bedragen worden sinds 2018 geïndexeerd

(dit betekent dat ze aangepast worden aan eventuele inflatie).

In aanvulling op het immaterieel deel van de uitkering is een bedrag van € 3.850,- voor de materiële schade (materieel deel uitkering) opgenomen. Dit is een vast bedrag voor iedereen die ook recht heeft op het immateriële deel van de uitkering.

Als er voor bepaalde ondersteuning of een voorziening geen vergoeding mogelijk is via een andere weg, dan is het mogelijk hier een aanvraag voor te doen. Dit is maatwerk en wordt in individuele gevallen toegepast.

Nabestaanden

Voor de nabestaanden is niets veranderd. Zij kunnen in aanmerking komen voor het materieel deel van de uitkering € 3.850,- waar anders de (oud-)medewerker recht op zou hebben gehad. Daar bovenop kan de nabestaande een 'materiële uitkering nabestaande' krijgen van € 3.850,-. Die is bedoeld als tegemoetkoming voor de kosten rond de begrafenis van de (oud-)medewerker.

Meer informatie en contact

Voor meer informatie over de regeling kunt u terecht op

www.informatiepuntchroom6.nl. ■

Resultaten onderzoek chroom-6 niet-POMS- locaties bekend

Afzender: RIVM

Het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) heeft het onderzoek naar het gebruik van chroom-6 op alle niet-POMS-locaties van Defensie afgerond. Hieronder volgen de belangrijkste conclusies.

Contact met chroom-6

Binnen de hele Defensieorganisatie konden medewerkers met chroom-6 in contact komen. Niet alleen de mensen die zelf het onderhoudswerk aan defensiematerieel deden, maar ook mensen die regelmatig in de werkplaatsen kwamen. (Oud-)medewerkers die direct met chroom-6 in contact kwamen tijdens onderhoudswerkzaamheden en niet goed beschermd waren, hebben een grotere kans om ziek te worden. De kans op het

ontstaan van de ziekten neemt toe als de blootstelling aan chroom-6 hoger is, vaker heeft plaatsgevonden en/of langer heeft geduurd.

Inschatten van de blootstelling

In welke mate medewerkers mogelijk zijn blootgesteld aan chroom-6 kan niet alleen op basis van de functie worden bepaald. Dit was bij het onderzoek voor de POMS-locaties wel het geval. Voor de andere Defensielocaties is het zo dat met informatie over de werkzaamheden wél kan worden ingeschat of een (oud-)medewerker in contact met chroom-6 is gekomen. Daarmee kan worden aangegeven welke ziekten hierdoor mogelijk zijn veroorzaakt of nog worden veroorzaakt.

Onvoldoende bescherming (oud-)medewerkers

Net als op de POMS-locaties blijkt dat (oud-)medewerkers ook op andere locaties niet altijd en overal genoeg waren beschermd tegen blootstelling aan chroom-6. Beschermende maatregelen op de werkplek werden niet altijd getroffen. Het gaat dan bijvoorbeeld om taakrotatie, afscheiding van werkruimtes en aanwezigheid van afzuiginstallaties. Ook waren de persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals stofmaskers en overalls, niet altijd aanwezig of effectief genoeg. In de loop van de jaren is dit bij Defensie geleidelijk verbeterd, vooral vanaf de jaren negentig.

Ziekten door chroom-6

Het RIVM volgt de wetenschappelijke ontwikkelingen over ziekten die door chroom-6 kunnen worden veroorzaakt. Als er voldoende bewijs is uit onderzoeken bij mensen of proefdieren dat een ziekte door chroom-6 kan worden veroorzaakt, dan past het RIVM de zogeheten 'ziektelijst' aan. De actuele

ziektelijst is te vinden op de website van het RIVM. Deze is gebaseerd op de actualisatie die in 2019 door het RIVM is uitgevoerd. Momenteel wordt de volgende actualisatie uitgevoerd. De verwachting is dat die na de zomer klaar is. Hierbij worden de laatste ontwikkelingen sinds 2019 meegenomen.

Als blijkt dat de ziektelijst moet worden uitgebreid, dan wordt in overleg met de bonden bepaald of de Uitkeringsregeling moet worden aangepast. U wordt hierover op de hoogte gehouden vanuit het Informatiepunt.

Meer informatie

Wilt u meer weten over de resultaten van het onderzoek? Kijk dan op www.rivm.nl. ■

Nazorg: Waar kunt u terecht?

Afzender: Defensie

Uit de RIVM-onderzoeken blijkt dat Defensie onvoldoende heeft gezorgd voor een veilige werkplek. Daardoor kunnen (oud-) medewerkers zijn blootgesteld aan chroom-6 en ziek zijn geworden of nog worden. Defensie neemt haar verantwoordelijkheid en heeft verschillende maatregelen getroffen voor de nazorg. Uitgangspunt is dat de zorg wordt geboden waar de (oud-)medewerker of nabestaande behoefte aan heeft.

Eén loket voor de nazorg: Informatiepunt Chroom-6

Centraal staat het Informatiepunt Chroom-6. Hier kunt u terecht met al uw vragen. Maar u kunt hier ook terecht als u behoefte heeft aan een gesprek met iemand van Defensie. Of als u begeleiding en ondersteuning wilt op

het gebied van bedrijfsmaatschappelijk werk of geestelijke zorg.

Waar mogelijk worden vragen bij het Informatiepunt zelf beantwoord. Als een andere instantie u beter kan helpen, dan brengt het Informatiepunt u daar mee in contact. Een groot aantal (oud-) medewerkers van alle Defensielocaties en eventuele nabestaanden heeft zich al laten registreren bij het Informatiepunt en soms ook al gebruik gemaakt van de voorzieningen. Defensie wil benadrukken dit vooral te (blijven) doen.

Persoonlijk Geneeskundig Consult (PGC)

U kunt – onder voorwaarden – gebruikmaken van een Persoonlijk Gezondheidskundig Consult (PGC). Dit is bedoeld als aanvulling op de zorg van uw (militair) huisarts of Arbo-arts. Hier kunt u als eerste terecht bij zorgen over

uw gezondheid en/of arbeidsomstandigheden. Het PGC bestaat uit één of meerdere gesprekken met een ervaren arbeidshygiënist, ondersteund door een arts van de Polikliniek Mens en Arbeid van het Universitair Medisch Centrum Amsterdam. Beide hebben veel kennis van chroom-6. Het consult is bedoeld om individuele vragen en zorgen te verhelderen.

Voor meer informatie over het PGC, welke voorwaarden er gelden en hoe u het kunt aanvragen kijkt u op: www.informatiepuntchroom6.nl

Toezicht uitvoering

Een speciaal team ziet toe op de uitvoering van de nazorgmaatregelen. Hierin zitten vertegenwoordigers van alle betrokken instanties en de bonden. Zij kunnen adviseren over aanpassing van bestaande maatregelen of over

aanvullende maatregelen. Zo is ook het Persoonlijk Geneeskundig Consult ontstaan.

Ook houden zij in de gaten of er over bepaalde onderwerpen veel vragen zijn. In dat geval kan daar meer aandacht aan worden gegeven in bijvoorbeeld de nieuwsbrieven. Het uitgangspunt is dat de nazorg wordt geboden waar behoefte aan is. Het team blijft dit zo lang als nodig ook in de toekomst in de gaten houden. ■

Informatiepunt
Chroom-6
Defensie

Hoe nu verder?

Afzender: Defensie

Met de bekendmaking van de resultaten van het chroom-6 onderzoek voor alle Defensielocaties, zijn de chroom-6 onderzoeken voor Defensie afgerond. De onderzoeken hebben lang geduurd en veel geduld gevraagd van (oud-) medewerkers die mogelijk zijn blootgesteld aan chroom-6 en eventuele nabestaanden. Defensie vond het erg belangrijk om eventuele onzekerheid weg te nemen en waar mogelijk vragen te beantwoorden. Met de resultaten van het onderzoek is zo veel mogelijk duidelijkheid gegeven. Hoe nu verder?

Aanpassing Uitkeringsregeling

De Uitkeringsregeling is op basis van het laatste onderzoek aangepast. Meer informatie hierover leest u in het artikel over de regeling in deze nieuwsbrief, of op www.informatiepuntchroom6.nl.

Volgen actuele ontwikkelingen

Het RIVM blijft ook in de toekomst bijhouden of er, wereldwijd, nieuwe informatie in wetenschappelijke literatuur verschijnt over ziekten die door chroom-6 kunnen worden veroorzaakt. In dat geval wordt in overleg met de bonden bepaald of de Uitkeringsregeling moet worden aangepast. U wordt hierover op de hoogte gehouden vanuit het Informatiepunt.

Algemene tegemoetkoming beroepsziekten

De commissie Heerts, een onderzoekscommissie onder leiding van Ton Heerts, onderzocht in opdracht van het kabinet hoe de afhandeling van beroepsziekteclaims eenvoudiger kan. In het onderzoeksrapport van maart 2020, deed de commissie onder andere de aanbeveling een regeling in te voeren die het volgende mogelijk maakt: mensen die door het werken met gevaarlijke stoffen ernstig ziek zijn geworden een algemene tegemoetkoming geven. Naar verwachting wordt deze regeling medio 2022 van kracht.

Informatiepunt **Chroom-6** Defensie

Defensie volgt de ontwikkelingen hierin. Zodra duidelijk is hoe deze tegemoetkomingregeling eruit zal zien, bespreekt Defensie de mogelijke gevolgen hiervan voor de Uitkeringsregeling met de vakbonden. U wordt hier dan over op de hoogte gehouden vanuit het Informatiepunt.

Verder onderzoek naar gevaarlijke stoffen

Een aantal van u heeft gevraagd of er ook onderzoek wordt gedaan naar andere gevaarlijke stoffen. De chroom-6 en CARC-onderzoeken waren zeer uitgebreid en complex en kostten veel tijd. Op advies van het RIVM en de Paritaire Commissie heeft Defensie daarom besloten dit niet te doen. Er komt daar dus ook geen collectieve uitkeringsregeling voor, zoals dat voor chroom-6 wel het geval is.

Denkt u gezondheidsklachten te hebben door blootstelling aan gevaarlijke stoffen bij werkzaamheden voor Defensie? Dan kunt u een individuele letselschadeclaim indienen bij het Dienstencentrum Juridische Dienstverlening van het ministerie van Defensie: *Ministerie van Defensie, DOSCO/DPOD/Juridische Dienstverlening t.a.v. Afdeling claims, Postbus 90004, 3509 AA Utrecht*. Daarbij wordt

dan gekeken naar uw persoonlijke omstandigheden en werkzaamheden. Als er aanleiding is voor nader onderzoek van gevaarlijke stoffen op groepsniveau dan zal Defensie dat zeker bekijken.

Ook is de vraag gesteld of een Defensiebreed epidemiologisch onderzoek mogelijk is en of dat zou kunnen leiden tot andere resultaten. Met een epidemiologisch onderzoek naar chroom-6 kan mogelijk onderzocht worden of er onder (oud-)medewerkers die hebben gewerkt met chroom-6 vaker bepaalde gezondheidsklachten voorkomen dan onder vergelijkbare groepen, die daar niet mee hebben gewerkt. Het RIVM heeft op hier verzoek van Defensie naar gekeken. De conclusie is dat het niet mogelijk is om een epidemiologisch onderzoek te doen met voldoende wetenschappelijk relevante resultaten. Voornamelijk door het ontbreken van de noodzakelijke gegevens. Als in de toekomst wel een epidemiologisch onderzoek mogelijk blijkt, dan zal Defensie zeker overwegen zo'n onderzoek uit te laten voeren.

Voortbestaan Informatiepunt Chroom-6 en nazorg

Het informatiepuntchroom6.nl blijft zo lang als nodig is het loket voor al uw

vragen, ook nu het onderzoek is afgerond. Ook de getroffen maatregelen en voorzieningen voor de nazorg blijven gewoon gelden. Zoals de mogelijkheid om gebruik te maken van een Persoonlijk Gezondheidskundig Consult. Ook het team dat toezicht houdt op de uitvoering van maatregelen en adviseert over aanpassingen blijft dit doen. In het artikel in deze nieuwsbrief over de nazorg leest u hier meer over.

Opheffing Paritaire Commissie

De Paritaire Commissie wordt wel opgeheven. Dat gebeurt na de zomer van 2021. De taak het begeleiden van het RIVM-onderzoek zit erop. De commissie stelt alleen nog een afsluitende rapportage op over de ervaringen van de afgelopen zes jaar. U wordt hier vanzelf over geïnformeerd vanuit het Informatiepunt.

Vragen?

Heeft u nog vragen? U kunt altijd terecht bij het Informatiepunt. Kijk eerst of uw vraag al op www.informatiepunt-chroom6.nl beantwoord wordt. Neem anders gerust contact op per mail (infoc6&carc@caop.nl) of telefoon (070 376 54 76). ■

Nieuwsbrief

#5

Mei_2021

Informatiepunt **Chroom-6** Defensie

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Informatiepunt Chroom-6. Dit Informatiepunt is ingericht door Defensie. Defensie vindt het belangrijk dat er geen drempels zijn voor mensen met vragen. Daarom staat het Informatiepunt onder beheer van het CAOP en is daarmee onafhankelijk. Het CAOP is een onafhankelijk kennis- en dienstencentrum op het gebied van arbeidszaken. Persoonsgegevens zijn hier in vertrouwde handen.

Contact

- www.informatiepuntchroom6.nl
- infoc6&carc@caop.nl
- 070 376 5476
(ma t/m vrij 09.00-17.00 uur)